

ACCOUNTANTS MORET

In de zakenwereld is de naam Moret bekend als accountant. Het eerste Nederlandse accountantskantoor werd in 1883 mede opgericht door Barend Moret (1851-1915). Accountant was toen een nieuw beroep: er was behoefte ontstaan aan een onafhankelijk persoon die vennootschappen kon controleren ten behoeve van commissarissen en aandeelhouders. De vlucht van de gevierde zakenman Pincoffs naar Amerika met achterlating van grote schulden in 1879 (een gebeurtenis die hard aankwam in het Rotterdamse zakenleven) had daar stellig mee te maken.

De familienaam leeft nog voort in de naam van het kantoor dat nu wereldwijd opereert als 'Moret, Ernst & Young'. Twee van de ruim 300 accountantsvennoten zijn in 1997 nog Moretten.

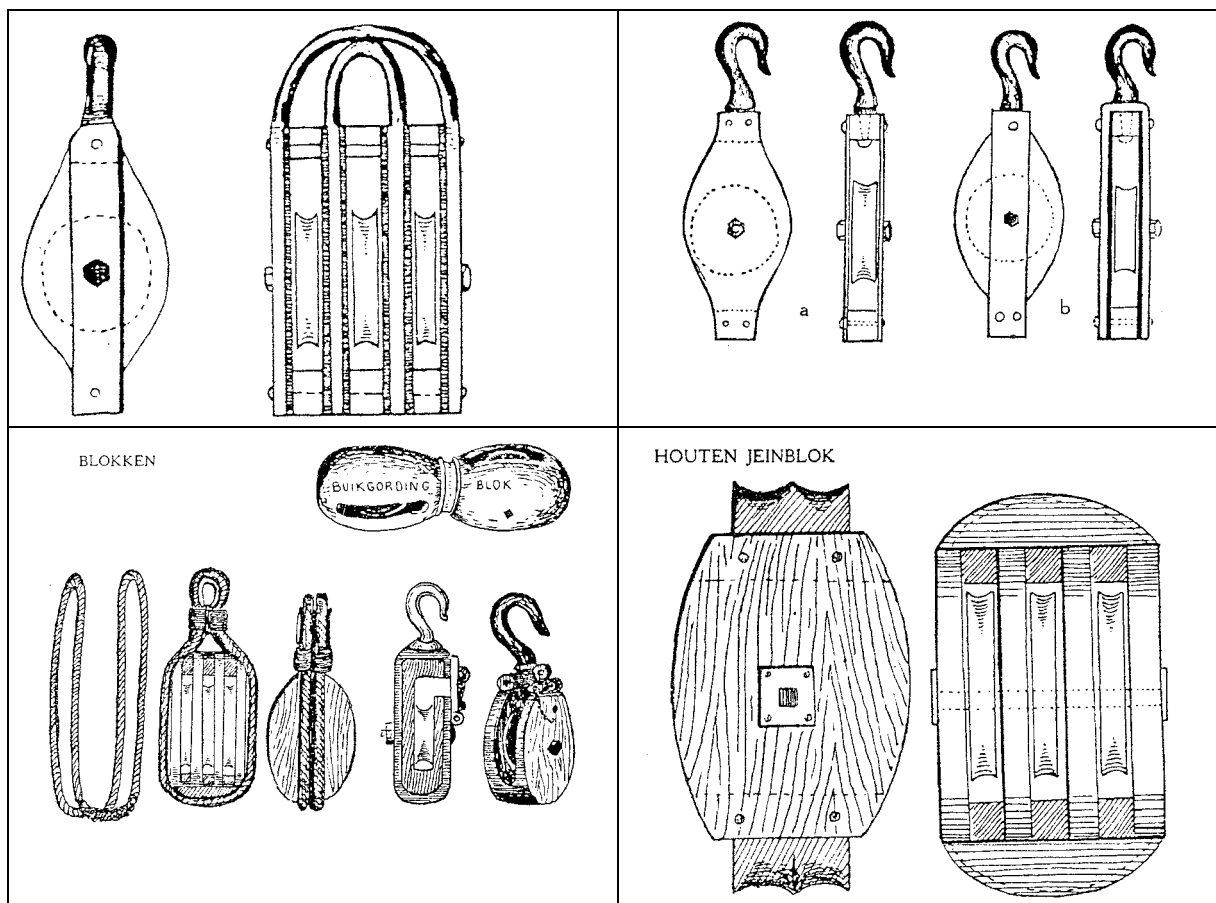
WIE WAS DIE BAREND MORET?

Hij behoort tot de Krimpense takken. Daar speelden, zie hoofdstuk 9, in de Franse tijd Moretten als patriotten hun rol in het bestuur van de Municipaliteit van Krimpen aan de Lek.

Een van deze was Jacobus Pietersz Moret (-1812), visser, gehuwd met Bastiaentje de Koning.

Zij hadden twee zonen. Daarvan dreef Jacobus Moret (1800-1870), gehuwd met Geertrui Broere een herberg aan het veer van Krimpen aan de IJssel. Hij is de stamvader van vele schippers, zie hierboven. Zijn broer Frans Moret (1794-1872) ging als schippersknecht naar Rotterdam en werd daar matroos op 's Konings Jacht. Dat is de grootvader van Barend.

Deze Frans, die zijn leven doorbracht in de havensfeer, liet zijn zoon Jacobus Moret (1825-1891), de vader van Barend, blokmaker worden. Dat is typisch een beroep behorende bij de havenstad. Het ging om de 'blokken' zoals ze op schepen en bij kranen gebruikt werden bij het takelen.

Hier een aantal voorbeelden van verschillende blokken.

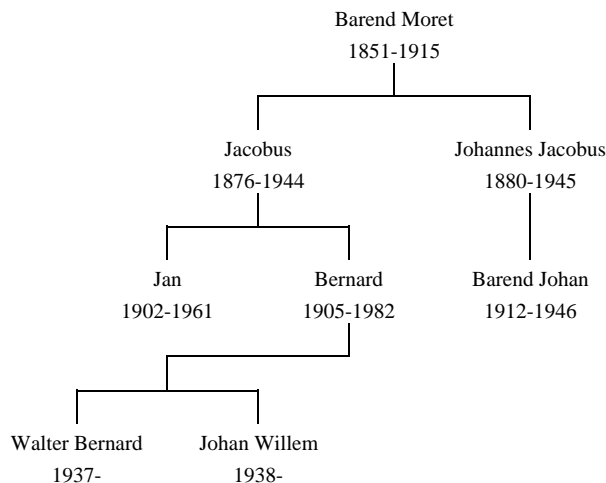
Deze foto is gemaakt aan dek van de 'Batavia', het nagebouwde VOC-schip in Lelystad. Hij toont drie blokken, namelijk twee vaste blokken (meestal voor takelwerk aan dek) en een enkelschijfsblok voor het vastzetten van zeilra's en dergelijke. Onze stamvader de beeldsnijder Jaques Moret heeft misschien ook dergelijke blokken versierd. Het schip werd immers gebouwd in 1628, het jaar dat Jaques trouwde.

De krachten worden via zulke blokken verdeeld en geleid. Behalve het ambachtelijke werk zal er rekenwerk bij te pas zijn gekomen om goede blokken te maken. Het modellen maken op een scheepswerf zal nog meer rekenwerk gevergd hebben. Jacobus Moret werkte ook als modelmaker op een scheepswerf. Een modelmaker op een werf is een zeer nauwkeurig werkende timmerman. Hij maakt modellen voor scheepsonderdelen van bijvoorbeeld gietijzer. Om niet teveel materiaal te hoeven afgieten moet een model zeer zuiver op maat gemaakt worden. Men moet bijvoorbeeld rekening houden met de krimp van het materiaal na het afkoelen van het gietstuk. De modelmaker heeft hierin grote verantwoordelijkheid.

Goed kunnen rekenen en precisie erfde Jacobus' zoon Barend kennelijk. Hij haalde al jong het diploma M. O. Boekhouden en maakte jarenlang van lesgeven in dat vak zijn dagtaak, een goede basis voor zijn latere carrière als accountant.

Die carrière moet te danken zijn geweest, behalve aan zijn vakbekwaamheid, aan het vertrouwen dat hij, afkomstig uit de kleine burgerij, genoot bij de leidende figuren van het bedrijfsleven van die dagen. Zij moesten immers hun boeken voor hem openleggen.

Het volgende schema geeft een overzicht van de acht accountants die met de geschiedenis van het grote kantoor verbonden zijn:

Barend Moret (1851-1915)
Stichter Eerste Ned. Accountantskantoor

Zoals in dit schema te zien is, hebben twee zoons van Barend, Jacobus Moret (1876-1944) en Johannes Jacobus Moret (1880-1945), de accountantstraditie voortgezet. Maar niet in broederlijke samenwerking. Het was nog de tijd van kleine kantoren met een sterk persoonlijke inslag. Elk ging zijn eigen weg. Jacobus ('Koo's') ging samenwerken met de accountant J. F. Starke. Vanaf 1921 werd 'Moret & Starke' een begrip. Johannes Jacobus ('Jo') ging samenwerken met de accountant K. J. de Jong. Vanaf 1931 werd 'Moret & de Jong' eveneens een begrip. Elk kantoor had zijn eigen sfeer. Dat had goede kanten, maar efficiënt was het niet.

Dit portret is door Poen de Wijs in 1997 geschilderd in opdracht van de maatschappen Moret, Ernst & Young. Het stelt voor: op de voorgrond de twee broers Johan Willem Moret (links) en Walter Bernard Moret (rechts), de huidige generatie accountants in het bedrijf. Op de achtergrond, links boven in de hoek: hun overgrootvader, de stichter, Barend Moret (1851-1915), Johannes Jacobus Moret (1880-1945) van Moret & Starke en hun vader Bernard Moret (1905-1982) van Moret & de Jong.

Zie voor het vervolg het Familieboek 'Vier eeuwen Moret in Nederland', pagina 84.